

Sygn. akt III Ca 1986/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Krystyna Hadryś

Sędzia SO Gabriela Sobczyk

Sędzia SR (del.) Anna Hajda (spr.)

Protokolant Aneta Puślecka

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa K. K.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej

w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 18 września 2013 r., sygn. akt I C 485/13

1 zmienia zaskarżony wyrok:

a w punkcie 1 o tyle tylko, że w miejsce kwoty 3.539,97 zł zasądza kwotę 3.927,97 zł (trzy tysiące dziewięćset dwadzieścia siedem złotych i 97/100);

b w punkcie 3 o tyle tylko, że w miejsce kwoty 1.028,44 zł zasądza kwotę 1.250,17 zł (tysiąc dwieście pięćdziesiąt złotych i 17/100);

1 oddala apelację w pozostałej części;

2 zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 46 zł (czterdzieści sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Anna Hajda SSO Krystyna Hadryś SSO Gabriela Sobczyk

UZASADNIENIE

Powód K. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na swoją rzecz kwoty 5.050,88zł z ustawowymi odsetkami od 10 grudnia 2012r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu swojego żądania powód wskazał, że w dniu 4 grudnia 2012r. w wyniku zdarzenia drogowego uszkodzony został pojazd marki R. (...) o nr rej. (...) stanowiący własność S. J., a którego to zdarzenia sprawca był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej (OC) u pozwanego. Powód wstąpił w prawa poszkodowanego na

mocy umowy cesji wierzytelności.. Wobec zastrzeżeń co do wysokości przyznanego odszkodowania powód dokonał przeliczenia wysokości szkody w pojeździe i określił koszt naprawy pojazdu na kwotę 3.414,98zł. Oprócz tej kwoty powód domaga się również zapłaty kwoty 1.635,90zł z tytułu poniesionych kosztów najmu pojazdu zastępczego a zatem łącznie swoje żądanie określił na kwotę 5.050,88zł.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania, jednocześnie przyznał, że w dniu 4 grudnia 2012r. ubezpieczał od odpowiedzialności cywilnej posiada samochodu marki J. (...) nr rej. (...), jednakże zakwestionował roszczenie powoda w całości. Jednocześnie wskazał, że wypłacił pozwanemu 2.682,13zł z tytułu szkód w samochodzie marki R. (...) o nr rej. (...) i w ocenie pozwanego odszkodowanie za naprawę tego pojazdu zostało ustalone w sposób prawidłowy jednocześnie zakwestionował przyjętą wartość rbg i zasadność zastosowania do naprawy części oryginalnych.

Pozwany nie uznał kosztów najmu pojazdu zastępczego w wysokości wskazanej przez powoda i w tym zakresie wypłacił powodowi kwotę 267zł za okres 3 dni najmu. Pozwany również nie uznał roszczenia o odsetki ustawowe.

Wyrokiem z dnia 18 września 2013 roku Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim uwzględnił częściowo żądanie pozwu i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.539,97 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 10 grudnia 2012 roku, w pozostałej części oddalił powództwo i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.028,44 złote, tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawa tej treści rozstrzygnięcia było ustalenie, że w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 4 grudnia 2012r. uszkodzony został pojazd marki R. (...) o nr rej. (...) stanowiący własność S. J., a którego to zdarzenia sprawca był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej (OC) u pozwanego. Legitymacja czynna powoda wynika z umowy cesji wierzytelności z dnia 4 grudnia 2012r.

Wypożyczenie pojazdu zastępczego na 5 dni wyraża się kwotą 492zł brutto. Uzasadniony czas wynajmu pojazdu zastępczego wynosi 5 dni. Koszt naprawy pojazdu wyraża się kwotą 6.097,10zł brutto.

W tak ustalonym stanie faktycznym zważył Sąd rejonowy, że zgodnie z treścią art.822§1kc oraz art.34ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152 z późn. zm.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Zasadą jest, że szkoda objęta odpowiedzialnością ubezpieczyciela podlega naprawieniu według ogólnych zasad określonych w art.361-363kc oraz unormowań zawartych w art.13 i w rozdziale 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), co oznacza m.in., że odszkodowanie ma wyrównać uszczerbek w sferze majątkowej poszkodowanego polegający na utraceniu aktywów lub zwiększeniu (powstaniu nowych) pasywów. Odszkodowanie obejmuje wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 5 listopada 1980r. (III CRN 223/80, OSNC 1981/10/186) Sąd Najwyższy stwierdził, że do wszelkich celowych, ekonomicznie uzasadnionych wydatków poniesionych w celu przywrócenia stanu poprzedniego rzeczy uszkodzonej należy zaliczyć także koszt nowych części i innych materiałów, których użycie było niezbędne do naprawienia uszkodzonej rzeczy.

Podkreślił Sąd Rejonowy, że powód wywodzi swoje prawa z zawartej z poszkodowanym umowy cesji wierzytelności z dnia 4 grudnia 2012r. Na podstawie wskazanej umowy doszło do przelania wierzytelności w postaci prawa odszkodowania przysługującego poszkodowanemu z tytułu polisy ubezpieczeniowej sprawcy w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 4 grudnia 2012r. Zatem wobec zawarcia umowy cesji wierzytelności przez powoda z poszkodowanym dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie nie mają znaczenia okoliczności czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierzał ją naprawić, odszkodowanie ma bowiem wyrównać uszczerbek majątkowy

powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę a uszczerbek taki istnieje już od chwili wyrządzenia szkody do czasu wypłacenia przez zobowiązanego sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości szkody ustalonej w sposób przewidziany prawem. Dla powstania odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela istotne znaczenie ma jedynie fakt powstania szkody a nie fakt jej naprawienia. Co dalej istotne fakt naprawienia rzeczy nie ma znaczenia dla określenia wysokości przysługującego poszkodowanemu odszkodowania ubezpieczeniowego, ponieważ wysokość ta powinna odpowiadać kosztom wyrównania uszczerbku, jaki pojawił się w majątku poszkodowanego po powstaniu wypadku komunikacyjnego.

Uznał zatem Sąd I instancji, że celowa i ekonomicznie uzasadniona była naprawa samochodu poszkodowanego przy zastosowaniu części zamiennych oryginalnych. Pozwany nie wykazał bowiem, że uszkodzeniu uległy części nieoryginalne ani, że po naprawie wartość handlowa lub użytkowa pojazdu poszkodowanych uległaby zwiększeniu. Brak było też podstaw do wyliczania kosztów naprawy przy zastosowaniu części zamiennych alternatywnych jako nieodpowiadającym technologii naprawy samochodu.

W konsekwencji, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.539,97zł. Zasądzona kwota stanowi różnicę pomiędzy kosztami naprawy pojazdu – 6.097,10zł, kosztami najmu - 492zł - ustalonymi przez biegłego a dotychczas wypłaconym odszkodowaniem (3.049,13zł).

Zdaniem Sądu Rejonowego uzasadniony ekonomicznie jest koszt najmu pojazdu zastępczego za okres 5 dni a zważywszy na klasę pojazdu zastępczego koszt jednego dnia najmu określa kwota 80zł netto, w tym zakresie dzieląc opinię biegłego. Sąd uwzględnił w rozliczeniach kwotę 492zł brutto z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

Ostatecznie Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę w/w - w pozostałym zakresie, oddalając powództwo jako nieuzasadnione.

O odsetkach orzeczono na mocy art.481§1 i 2kc i art.14 ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Orzeczenie o kosztach procesu wydano na podstawie art.100kpc.

Z powyżej wskazanym orzeczeniem nie zgodził się powód wywodząc apelację i zaskarżając wyrok w części oddalającej powództwo co do kwoty 1.143,90 złotych. Skarżący zarzucił naruszenie przepisów postępowania, a to art. 233 § 1 kpc poprzez błędną ocenę materiału dowodowego sprawy, a w szczególności poprzez uznanie, że koszty wypożyczenia auta zastępczego pomimo ich udokumentowania fakturą należy rozliczać według sztucznie określonych średnich stawek rynkowych oraz art. 286 kpc poprzez jego niezastosowanie w sprawie i niedopuszczenie na wniosek powoda dowodu z uzupełniającej opinii celem wyjaśnienia uzasadnionych zarzutów powoda odnośnie długości wypożyczenia auta zastępczego, a w szczególności uznania przez biegłego, że pojazd pomimo rozbicia lampy tylnej mógł być użytkowany przez poszkodowanego oraz odnośnie ustaleń biegłego co do wysokości funkcjonujących na rynku stawek za wypożyczenie samochodu zastępczego. Powód zarzucił także naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 363 § 1 kc poprzez uznanie, że w sytuacji jeżeli poszkodowany dokonał wyboru sposobu naprawienia szkody (wypożyczył konkretny samochód zastępczy z wypożyczalni pojazdów) to jego roszczenie ogranicza się wyłącznie do prawa refundacji tej usługi według średnich stawek rynkowych, a nie ma on prawa domagać się zwrotu kosztów faktycznie poniesionych oraz art. 6 kc poprzez uznanie, że to na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia, że przedstawione przez niego faktury do pozwanego zakładu ubezpieczeń zawierają ceny, które pozwany zaakceptuje, a których wysokość będzie odpowiadała tak zwanym „średnim cenom rynkowym”, których wysokość nie jest nigdzie określona, a nawet sposób ich ustalenia nie jest w żaden sposób sformalizowany. W oparciu o tak sformułowane zarzuty apelujący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kwoty 4.683,87 złotych z odsetkami liczonymi od dnia 10 grudnia 2012 roku. Równocześnie powód złożył wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego celem ustalenia: - czy pojazd, w którym uszkodzone były między innymi lampy tylne mógł zgodnie z przepisami prawa o ruchu drogowym być użytkowany na drogach publicznych w okresie 7 dni przypadających od daty szkody do daty oględzin; - czy na rynku usług w

zakresie wypożyczania pojazdu działały firmy, które oferowały wypożyczenie pojazdów po cenach zbliżonych do tych zastosowanych przez powoda lub po cenach wyższych.

Powód domagał się także zasądzenia na swoją rzecz kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda zasługiwała na częściowe jej uwzględnienie. Podziela Sąd Okręgowy w pełnym zakresie rozważania zawarte w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia co do kompensacyjnego charakteru odszkodowania. Brak także podstaw do kwestionowania ustalenia Sądu Rejonowego dotyczącego czasu potrzebnego na wykonanie naprawy uszkodzonego pojazdu, a określonego – zgodnie ze stanowiskiem biegłego ustanowionego w sprawie – na okres 5 dni. Umknęło jednak w tym kontekście Sądowi I instancji, że podczas kolizji drogowej uszkodzeniu uległy lampy tylne pojazdu. Okoliczność powyższa wyklucza korzystanie z pojazdu przed jego naprawą, tym samym podzielić należy pogląd prezentowany w apelacji, że poszkodowany nie mógł korzystać z pojazdu zarówno przed dokonaniem jego oględzin, jak i przed jego naprawą. Zdarzenie miało miejsce w dniu 4 grudnia 2012 roku, natomiast oględziny samochodu nastąpiły w dniu 10 grudnia 2012 roku. Zatem do ustalonego przez Sąd Rejonowy 5-dniowego terminu uzasadnionego czasu najmu pojazdu zastępczego doliczyć należy okres 6 dni od dnia zdarzenia do dnia dokonania oględzin pojazdu przez przedstawiciela ubezpieczyciela. W tym zakresie apelacja zasługiwała na uwzględnienie, a zaskarżony wyrok podlegał zmianie poprzez zasądzenie na rzecz powoda należności za dalsze 6 dni wynajmu pojazdu zastępczego. Wniosek w przedmiocie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego na powyższą okoliczność został oddalony gdyż – w ocenie Sądu II instancji okoliczności powyższe nie wymagały wiadomości specjalnych, zatem dowód z uzupełniającej opinii biegłego w tym zakresie był nieprzydatny. Konsekwencją częściowej zmiany wyroku była także zmiana orzeczenia w przedmiocie kosztów postępowania przed Sądem I instancji.

Orzeczenie w tym zakresie uzasadnia przepis art. 386 § 1 kpc.

W pozostałym zakresie apelacja nie mogła odnieść spodziewanego skutku, wobec trafności zaskarżonego orzeczenia. Nie można podzielić argumentacji skarżącego jakoby ustalenia dotyczące kosztu wynajmu pojazdu zastępczego poczynione zostały sprzecznie z dokumentacją złożoną przez powoda. W tym miejscu wskazać należy, że na poparcie swoich twierdzeń w omawianym zakresie powód złożył do akt fakturę VAT 40/13, w której treści widnieją zapisy, że nabywcą jest S. J., a należność ogółem wynosi 1.635,90 złotych, tj. 95,00 złotych netto za jeden dzień najmu. Na dokumencie tym brak podpisu nabywcy, a z treści zeznań świadka S. J. w żadnym razie nie wynika należność za wynajem pojazdu została pomiędzy stronami zawierającymi tę umowę ustalona na wyżej wskazaną kwotę. Zatem nie można podzielić argumentacji skarżącego by postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie dawało podstawy do przyjęcia, że faktyczny koszt z tytułu najmu pojazdu zastępczego ustalony został na poziomie stawki 95,00 złotych za dobę. Sama treść faktury, bez podpisu odbiorcy i bez potwierdzenia zapisów w niej zawartych innymi środkami dowodowymi nie może stanowić dowodu na poparcie twierdzeń powoda co do wysokości stawki za wynajem pojazdu zastępczego. Tylko jednoznaczne ustalenia umożliwiałyby uwzględnienie roszczenia z tytułu najmu pojazdu zastępczego w wysokości dochodzonej przez powoda. Nie można tracić z pola widzenia, że powód nabył wierzycelność w stosunku do strony pozwanej na mocy umowy cesji z dnia 4 grudnia 2012 roku, zatem w postępowaniu sądowym winien wykazać istnienie przejętej wierzycelności zarówno co do zasady jak i wysokości. O ile sama potrzeba i czasokres wynajmu samochodu zastępczego została w postępowaniu wykazana, to kwota należności z tego tytułu nie została udowodniona. Słusznie zatem – w tym zakresie Sąd Rejonowy – poczynił ustalenia w oparciu o opinię biegłego ustanowionego w sprawie. Z tych samych przyczyn zarzut naruszenia przepisu art. 363 § 1 kc uznać należy za chybiony. Podziela Sąd Okręgowy prawo poszkodowanego do wyboru sposobu naprawienia szkody, podkreślając przy tym, że w razie dochodzenia należności z tego tytułu na drodze postępowania sądowego wysokość dochodzonej kwoty musi zostać udowodniona w tym postępowaniu. Oczywiście nieco odmiennie przedstawia się sytuacja odnośnie roszczenia z tytułu odszkodowania za szkodę w pojeździe, lecz ta kwestia nie była objęta niniejszym postępowaniem odwoławczym. Z przyczyn wskazanych powyżej wniosek o przeprowadzenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego, jako całkowicie nieprzydatny do wykazania okoliczności, na które został powołany, podlegał oddaleniu.

Reasumując powyższe apelacja powoda – we wskazanym powyżej zakresie - jako pozbawiona uzasadnionych podstaw, musiała ulec oddaleniu, wobec treści art. 385 kpc.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do treści art. 100 kpc, obciążając nimi stronę pozwaną w 33% to jest w części w jakiej apelacja została uwzględniona.

SSR(del.) Anna Hajda SSO Krystyna Hadryś SSO Gabriela Sobczyk